

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Sibiin, 31 Octobre.

Luând sub aprețiare rezultatul desbaterilor congresului nostru național bisericesc, ne este cu neputință să nu ne oprim și la o cestiune de mare importanță pentru o regulată administrație în biserică, și pentru o desvoltare sănătoasă a constituționalismului nostru bisericesc. Vom smulge din cele multe cestiuni pe aceasta, și o vom prezenta publicului cetitoriu, ca să fie în curent cu adevărată stare a lucrului.

În primăvara anului 1885 domnul ministrul de culte și instrucțiune publică între alte multe a emis și o ordinație către autoritățile bisericilor române din patrie, însă numai către acestea, în care se pretinde, ca sentințele aduse contra invățătorilor confesionali intru că ele se vor îndrepta spre amovire din oficiu, să fie înainte de execuție asternute domnului ministrul de culte și instrucțiune publică spre suprarevisiune.

După că scim noi, toate sinoadele eparchiale s-au pronunțat în această cestiune, care atinge tare de aproape autonomia bisericei noastre, au promovat toate actele la metropolie, de unde apoi cestiunea s'a adus înaintea congresului din 1886.

Congresul din 1886 a concluz: ca să se facă reprezentanție către domnul ministrul de culte și instrucțiune publică, în care desfășurând gravamele bisericei, domnul ministru să fie rugat să o revoace.

Reprezentanța s'a făcut, și din raportul general al consistoriului metropolitan ca senat scolarin către congresul din sesiunea încheiată numai acum am văzut, că la reprezentanța bisericei în această cestiune până acum nu a urmat încă nici un respuns.

Noi din capul locului cu îngrijire am privit asupra relelor, cari pot urma în practică la aplicarea acestei ordinații ministeriale. Am avut temeri, că organele administrative din comitat, basate pe această ordinație, vor face ilusorie constituție noastră bisericească, și ne vor introduce în biserică demoralisare, care în urmările sale poate fi foarte stricăcioasă desvoltării vieții noastre constituționale în direcția sănătoasă, care voim să o introducem noi.

Am avut temeri, că organele dela administrație vor face abusuri din rea intenție, și vor stăruia ca mai cu seamă față cu biserică noastră asemenea abusuri să afle sancționarea ministrului, și noi să ajungem la o stare excepțională de a nu putea pune în lucrare dispozițiunile legii noastre funda-

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la Administrația tipografiei arhiepiscopale Sibiin, strada Măcelarilor 47.
Corespondențele sunt a se adresa la Redacția „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se inapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rândul cu litere garmon — și timbru de 90 cr. pentru fiecare publicare.

mentale bisericesci, ale statutului organic, sancționat de Maiestatea Sa împăratul și regele nostru.

Să vorbim concret.

Statutul organic prescrie, ca alegerile de învățători să se facă cu strictă observare a respectivelor dispoziții. Se scrie concurs, se stăoresce lista candidaților, cari au reflectat la postul de învățători, acesti candidați prelăngă atestat de capacitatea statorită în articolul de lege XXXVIII din 1868, trebuie să producă atestat de cuaificăție și dela consistoriul episcopal. Se convoacă apoi prin protopopul cu 8 dile înainte sinodul parochial pentru alegerea de învățători, care e condus de însuși protopopul, se face alegere, se aşteaptă 14 dile de recurs eventual, apoi actele se astern la consistoriu.

Mare importanță dă statutul organic unei alegeri, care de multe ori poate deveni ilusorie.

Să punem casul, că o asemenea alegere se face în comitatul Hunedoara.

Sunt doi candidați, dintre cari unul a rămas în minoritate. Din întâmplare cel cu minoritatea în anul scolariu precedent a fost instituit de către consistoriu în acea comună, ca invățătoriu provizoriu.

Rămas în minoritate, fostul invățătoriu merge la inspectorul regesc de scoale și dice: am fost invățătoriu în comuna X, și consistoriul nostru m'a amovat din oficiu.

Inspectorul de scoale fără a cere informații dela organele noastre bisericesci, dă ordin solgabirăului, ca în virtutea ordinației ministeriale, de care am vorbit mai sus, se săstănu cu forță în oficiu pre invățătoriul cu plângerea

Intrevine oficiul protopresbiteral, și face evident, că invățătoriul nu a vorbit adevărul, deoarece el a fost numai invățătoriu provizoriu, că oficiul de invățătoriu trebuie să se indeplinească definitiv pe cale legală; că însuși invățătoriul respectiv a sciut, că el numai pe baza unei alegeri legale poate ajunge în mod definitiv la această stație invățătoarească, de aceea a și concurat în ordine, și numai după ce a rămas în minoritate în sinodul parochial, numai atunci a recurs la organele statului, pretestând, că este amovat din oficiu.

Toate în zadar. Organele statului afirmă: a fost invățătoriu în comuna X, numai prin sentență mai poate fi amovat, și acea sentență trebuie să aibă „vidi” dela domnul ministrul de culte.

Intrevine consistoriul, și arată, că invățătorii provizori sunt puși numai pentru un an scolariu, până când se pot lua măsurile pentru ocuparea postului de invățătoriu în mod definitiv pe calea legei; citează dispozițiunile statutului organic.

angeblich begangenen Irregularitäten mit, vorauf sich die Bischöfe nach vielfältigen Diskussionen dahin äusserten, der Patriarch möge die diesfälligen Differenzen auf gütigem Wege beizulegen trachten.

4. Am 18-ten Desselben nach Mittag lud der Patriarch die Bischöfe abermals in derselben Angelegenheit zu sich, wobei bei dem gestrigen Beschluss geblieben wurde.

5. An 19-ten Nachmittags wurde die dritte Berathung in der Angelegenheit Platon abgehalten, wo der Siebenbürger-Bischof den übrigen Bischöfen die Unhaltbarkeit ihrer Einwendungen gegen Platons Transferirung daraus nachzuweisen suchte, dass sie alle mit Ausnahme des Pakratzers, ihre Transferirung nach Baeska mittelst an Sr Majestät gerichteter Rekurse mit Umgehung der Metropolitan-Authorität verlangt hätten. Ungeachtet dieser haben die Bischöfe dennoch beschlossen, das von Platon verfasste Buch Analytica synodaliterzensuriren zu wollen, zu diesem Behufe durch den Patriarchen die Abhaltung einer Synode von der hohen Regierung zu erwirken und jedem dienstlichen Verkehr mit Platon bis zur Prüfung seines Buches abzubrechen. Aus Liebe zur Eintracht sah sich der Siebenbürger genötigt der Meinung der Mehrheit beizutreten. Zuletzt wurde hierüber ein Protokoll aufgenommen und dem Patriarchen übergeben.

Toate în zadar. Comitetul administrativ din comitat ne spune: Am cerut informații dela ministru, și el basat pe ordinație din 1885 ne a dat mandat să susținem pe acest invățătoriu în oficiu.

Se face reprezentanție la ministru, în care se espune lucrul, după cum în realitate s'a întâmplat.

Ministrul răspunde:

Invățătoriul, de care e vorba, a fost aplicat stabil 4 ani în aceea comună, și încă pe timpul, când nu avea testimoni de cuaificăție, așa m'a informat organele dela comitat. Dacă dară 4 ani de dile a fost bun, și încă când nu avea documentele în ordine, acum nu a fost cu putință ca el să fie declarat de provizoriu, și să se scrie concurs pentru postul ocupat de el. Rămâne prin urmare invățătoriu definitiv.

Atâtă și punctum.

Aceste au fost temerile noastre, și nu ne-am înșela.

De aceste consideranțe, scoase din practica vieții noastre bisericesci, au fost conduși în congresul din anul acesta acei bărbați, cari au exprimat nedumeririle bisericei în această cestiune.

Si noi suntem de credință, că consistoriul metropolitan îi va succede să capaciteze pe domnul ministru actual, că nu e bine aleasă calea apucătă, că nu e bine ca noi să fim scoși afară din cadrele legei.

Suntem de credință, că puțini nostri bărbați cu influență la guvern vor apreția cele scrise de noi, vor considera casurile concrete, și vor interveni pentru o deslegare a cestiunei în interesul adevărului și al dreptății, căci noi numai dreptate cerem.

Revista politică.

Desbaterile congresului nostru național bisericesc au fost urmările cu mare atenție nu numai în cercurile conducătoare a le monarchie noastre, ci și în staturile vecine. Foile monachie s-au spus de mult părările, și din toate rese, că biserică noastră se bucura de un viitor bun și strălucit. La rândul lor foile rusești încă n'au tăinuit vitalitatea în viața noastră bisericească cu toate porniriile rele, ce s'au năpăstuit asupra bisericei noastre, și au lăudat zelul, cu care se lucrează pentru susținerea ei în furtunoasele valuri ale ispitirei de tot felul. Un lucru însă nu le-a căut de loc bine, și acesta este conclusul congresual, conform căruia se vor tipări cărțile bisericesci cu litere latine. Din acest motiv foile rusești atacă în un mod vehement biserică greco-orientală din Ungaria. Ele

6. Am 30-ten Oktober Konferenz über die Benennung der Versammlung, so wie auch darüber, ob die Deputirten der erledigten Bisthümer zu den Berathungen zugelassen werden sollen und beschlossen wurde:

1. Die Versammlungen sollen bischöfliche Berathungen genannt werden;

2. Die Deputirten der vakanten Bisthümer sollen in den Berathungen persönlich nicht erscheinen, da dem Metropolitan das Repräsentations-Recht der vakanten Bisthümer gebühre, sondern blos von dem Metropolitan aufgefordert werden, in Betreff der ihnen zustellenden Fragen ihre Meinungen der Versammlung schriftlich einzureichen. Zwar hat der Siebenbürger gegen diesen Punct Einsprache gethan, musste jedoch aus Mangel an Unterstüzung der Mehrheit weichen;

3. Die Berathungen ohne Platon abzuhalten, und

4. Nach Abhaltung des Veni Sancte das Geschäft anzufangen; zum Schlusse brachte der Bukovinaer Bischof zur Kenntniss der Versammlung, dass er einen Entwurf über die Organisation der Konsistorien ausgearbeitet hätte, und Willens sei demselben der Berathung der Bischöfe vorzulegen, worauf diese sich dahin äusserten, dass sie den erwähnten Entwurf seiner Zeit verhandeln wollen.

(Va urma.)

FOITA.

Documente pentru limbă și istorie.

5. Un diariu al episcopului Andrei Saguna despre consultările episcopesci ținute în Viena la a. 1850.

Tagebuch *)

über die bischöflichen Berathungen in Wien.

1. Zu Folge des Ministerial Einberufungs-Dekretes haben sich am 15-ten Oktober 1850 sämtliche Bischöfe mit Ausnahme des Karlstädtner bei Seiner Exzellenz dem Herrn Minister des Innern presentirt.

2. Am 16-ten Oktober wurde den Bischöfen das Ministerial - Programm über die zu verhandelnden Gegenstände zugeschickt.

3. Am 17-ten desselben Nachmittags berief der Patriarch sämtliche Bischöfe — Platon ausgenommen — zu sich und theilte ihnen die von Platon

*) Având cunoștință, că din o parte competentă se pregătesc edare în tipar a actelor privitoare la activitatea fericitului Mare arhiepiscop și metropolit Andrei Baron de Saguna, me mărginesc în cele următoare a publica la locul acesta numai acele acte, dela care — afară de trei — posed originale.

Dr. I. P.

văd în acest conclud o desbinare totală a românilor din statul ungur de vecinii lor dela est și dela nord.

Situatia politica a rămas în stadiul de mai înainte și diferențele state se ocupă mai ales cu afacerile interne.

In dieta ungară sunt încă și acum la ordinea dileyi prezentarea proiectelor de legi și comentarea lor în chip și feliuri prin foi. Proiectul ministrului de iustiție, despre responsabilitatea judecătorilor a provocat de o parte o bună impresiune, fiind de acum înainte judecătorii responsabili despre toate acțiunile lor, și este înțindere se responsabilitatea chiar și asupra judecătorilor retrași. Se crede, că prin nouă lege ţara va fi mai mult ferită de abuzurile, ce se comit și dreptatea nu va mai fi suzugmată de atât de spite. In multe cercuri însă proiectul se judecă ca un act, ce conține și o nouă lovitură pentru naționalitate, unde se vorbește adică despre puterea, ce o are guvernul a transfera chiar și pe judecători.

Dieta din Croația promite să fie earashi furtunoasă. Opoziția s'a pregătit cu un sir de interpellări cu privire la darea pentru spirt și răscumpărarea regalelor, care se consideră de cele mai mari pagube, ce se pot face Croației. Intre fracțiunile opoziției încă nu s'a inceput pertractările. Se fac însă pregătiri spre scopul acesta și conducătorii opoziției se așteaptă în tot momentul să sosească în Agram.

In parlamentul din Viena s'a inceput desbatările asupra proiectului pentru armată. Guvernul a trebuit însă să obosească mult până ce să impăcată fractiunile pentru a putea avea majoritatea covârșitoare, ca astfel să aibă și sanse de reușită. O mare sensație a provocat în cercurile vieneze o interpellăriune a cehilor tineri, care pretind, ca în parlament să se aducă și stenografi cehi, ca astfel să vorbirile și interpellăriile cehe să fie stenografate și în limba cehă. Răspunsul presidiului însă aflat laprobare generală. El a accentuat adică, că atunci deputații de toate naționalitățile ar fi în drept a prezintă stenografi. Si și aşa numărul stenografilor e foarte mare, cât de mare ar deveni el însă dacă să intempla un astfel de lucru, mai ales că în parlamentul din Viena sunt reprezentate aproape toate națiunile din părțile Cislaitane.

Diferențele dintre rutoni și poloni, nu s'a aplănat încă nici acum. Rutonii persistă în atitudinea lor și toate incercările bărbăților mai moderați au rămas zădănicite.

Scirile din Roma vorbesc despre o circulară a papei la Paris și una la Bruxelles, în care accentuează poziția sa de tot nefavorabilă și combate scirile raportate de foi cu privire la visita împăratului. Guvernul italian a făcut o adeverătură demonstrativă contra papei, când a aședat trupe până la poarta vaticanului. Dacă papa mai poate răbdă nedreptatea, ce i s'a făcut, aceasta să se atribue numai credinții lui în dreptatea divină.

După informațiunile din America nordică lupta la alegerea președintelui pentru staturile americane de Nord a fost foarte mare. Fostul președinte Clevenland, cu toate forțările și mijloacele a fost învins de Harrison, candidatul democrației. Învingerea lui a provocat mare insuflare și entuziasm în cercurile republicane.

Congresul național bisericesc.

Raport special.

(Urmare.)

Preasântia Sa dl episcop Ioan Mețian, reflectând dep. V. Mangra și observă, că din canoanele citate de d-sa s'a putea deduce și contrariul tot așa de bine, dar Preasântia nu vrea ca aceasta cestiune să o reducă numai la baza sa canonica, ci pune un deosebită pondere pe practicabilitatea ei și pe competență, și declară, că deși nu astăa nici o necesitate, că afacerea să se derive și la consistoriul metropolitan, n'are nimic în contra, ca în cele formale, alegerea de protopresbiteri să fie apelabilă, dacă măritul congres o astăa de lipsă, dar nu s'a putea învoi la apelabilitate, când s'a admite apelatiunea și în materie; astfel logic ar urma, ca și în cele formale apelabilitatea să se admită de jos până sus, înțepând delă alegerea comitetelor și epitropelor parochiale până la alegerea de archierei; de ce să se facă excepție numai cu alegerea de protopresbiteri, care și astfel nici nu e alegere, ci numai un fel de candidare.

Dacă se va admite apelabilitatea pentru afacerile, ce cad în sfera și autonomia eparchiilor, atunci de sigur, că foarte puține alegeri de parochi și învățători, de epitropi și comitete parochiale vor reține neapelate, pentru că partea nemulțumită cu rezultatul alegerei, totdeauna va recura, și de aci inevitabil vor resulta trăgări și alte neajunsuri, ba poate chiar și pericole pentru biserică și avere ei, mai ales astădi, când cu atâtă zel se vînează

din partea altor confesiuni după câștigarea credincioșilor nostri pe partea lor.

Ar deveni de altă parte neexecutabil — în cele mai multe cazuri — chiar § 1 al acestui regulament, pentru că în decurs de un an nu s'a putea întregi protopopiatul, căci dacă consistoriul metropolitan ar trebui să se intrunească de mai multe ori pe an, să se iee în considerare, ce ar costa aceasta! Apoi în cele din urmă din oameni e compus și consistoriul metropolitan, și dacă se admite, că consistoriile eparchiale, — care sunt compuse din un număr mai mare de asesori ca cons. metropolitan, — pot greși, de ce să nu poată greși chiar și cons. metropolitan. Dar unde rămâne pe lângă toate acestea văda archiereul, unica armă a episcopului! Nu vrea însă se apară ca imediat interesat în cestiune, să vădut indemnătă a lua cuvântul în aceasta cestiune numai curat în interesul causei, și resp. pentru o înțelegere regulare a acestei cestiuni, și astfel o repetă, că va vota pentru apelabilitate, ca însă, posibil să se eschidă abusarea cu dreptul de recurare ar fi de părere, că cei care fără motiv vor apela să fie pedepsiți.

Dep. Dr. G. Popovici, accentueză, că în biserică orientală totdeauna s'a urmat după principiul federalistic, ear nu după al centralisării, ca în biserică occidentală. Dl dep. Dr. Gall a dezvoltat cestiunea foarte eminent și a combatut foarte esențial asertele lui dep. V. Mangra cu provocare la canoane, în ce privesc apelabilitatea, căci dela începutul creștinismului și până astăzi diecesele resp. eparchiale a fost autonome în biserică orientală, fiecare episcop este singurul chemat a conduce eparchia sa, și aceasta în vîrtutea puterii sale spirituale.

De altă parte trebuie să avem în vedere și unitatea bisericei cu alte biserici. Astăzi în toate bisericile orientale este în vigoare constituționalismul, adică în locul sinoadelor ecumenice s'a introdus sinoadele permanente sau periodice, dar tot pe baza și în sensul canoanelor, și s'a comite o abatere dela canoane, dacă noi admitem în această cestiune apelabilitatea.

În stat. org. se dice, că consistoriul denumește pe protopresbiter; apoi vorbitorul întrebă: că în contra denumirii, ce apelată mai are loc? Vorbitorul are convingerea, că prin apelabilitate se va produce o disordine și anarachie formală în biserică, și pentru aceea e de părere, că să se primească propunerea comisiunei, și să se lasă deciderea apelabilității pe când va veni la desbatere proiectul de normativ pentru causele apelabile dela consistoriile eparchiale.

Preasântia Sa dl episcop I. Popasu, consumind pe deplin cu argumentările vorbitorilor contra apelabilității, încă e de părere, să nu se decidă o cestiune atât de principală așa numai per tangentem, incidental, ci să se lasă până va veni la desbatere proiectul de normativ, pentru causele apelabile.

Dep. N. Zige, ca propunător, reflectând la cele afirmate pentru combaterea propunerei sale, nu înțelege, cum vin chiar și Preasântii Lor d-nii episcopi să combată apelabilitatea și din punctul acela de vedere, că prin aceasta s'a recunoasce superioritatea consistoriului metropolitan față de Preasântii Lor; aceasta nu o susține nimeni. Să nu se confundă persoana archiereului cu nisice acte, și aici numai de *act* e vorba, pentru că partea canonica rămâne nealterată, aceasta e afacerea cu totului a archiereului, aici e vorba numai de aceea, ca actul alegerei să fie perfect, ca astfel episcopul să poată întări în toată conscientiositatea pe cel ales. In cele dogmatische persoana archiereului e sfântă, și despre aceasta aici nu poate fi vorba.

Nu se poate face provocare nici la alte biserici orientale, pentru că noi avem legile noastre fundamentale și în cadrul acestora trebuie să ne regăsim. In statutul organic sunt depuse numai principiile, și astfel la fiecare § s'a putea face un regulament, ear aceea nime nu o va trage la în doctrină, că controlarea executării regulamentelor aduse în afaceri administrative, cade în competența cons. metropolitan, ca supremul for administrativ.

E o procedere greșită în fine, că alegerile de parochi, învățători, epitropi etc. se aduc în legătură cu desbaterea regulamentului pentru alegerea protopresbiterilor. Regularea, incădăcă alegeri sunt sau nu sunt apelabile, se va face atunci, când se vor desbată resp. norma alegerile respective. Recomandă deci primirea propunerei sale.

Dep. Dr. Alesandru Mocsonyi observă, că fără îndoială cestiunea mai bine și mai clar o a dezvoltat dl Dr. Iosif Gall, pe scurt trebuie să i se facă însă unele observări, și adică, că dacă ar sta aceea, că canoanele nu admit apelatiunea contra decisiunilor episcopilor, atunci stat. nostru organic ar fi un ce anti-canonic, căci consistoriul metropolitan nu ar avea nici o basă canonica; dar nu trebuie să confundăm lucrurile, căci canoanele vorbesc numai în spiritualibus, ear

punctul VI din stat. organic luat în sens rațional admite apelabilitatea.

Referentul dep. P. Cosma ca de încheere accentueză, că după cele dîse de dl dep. Dr. I. Gall foarte puține i-a mai rămas de dîs. Observă însă, că prin neadmiterea apelabilității la alegerea de protopresbiteri, nu se poate prejudeca apelabilitatea, d.e. în cauza alegării membrilor pentru sinodul protopopesc sau a membrilor în corporațiunile inferiore. Unii dintre ante vorbitori a admis posibilitatea, că consistoriul episcopal să se intrunească așa dicând ad actum, să nu fie convocat doar într'un Nr. reperut de stat. org., apoi vorbitorul astfelui de casuri nu poate admite nici la un cas față de un archier, și nici nu crede să se fi întemplată când-va și unde-va. Altfel, toată alegerea de protopresbiter e mai mult o candidare și resp. denumire, și de loc nu se deroagă principiului apelabilității, dacă aici nu se admite.

Presidiul regretă mult, că starea sanității nu-i permite să se pronunțe mai în detaliu asupra cestiunii la tot casul de mare însemnatate. Observă însă pe scurt, că încă pe timpul când ocupa funcțiuni mai subalterne în biserică a fost pentru apelabilitate, și astăzi are și mai multe motive ca să fie pentru apelabilitate. Greutățile tehnice cu funcționarea cons. metropolitan vor trebui să se delătere, ca afacerile bisericei să curgă într-un rend bun.

Punându-se la vot propunerile facute se primesc propunerile comisiunei până la cuvintele: „conclusul consistoriului nu este apelabil“ precum și a dep. Zige cu amandamentul făcut de dep. E. Stănescu.

Ședința proasă se anunță pe mâne la 10 oare a.m.

Corespondențe particulare ale „Telegrafului Român.“

Din Nordul Transilvaniei, 9 Nov. 1888. Diarele românesc preste tot disponibile pe puține mijloace materiale, pentru că sunt avisate numai la sprințul unui mic public cetătoriu român, carele până astăzi e cam mic la număr.

Dacă însă diarele române sunt, precum le vedem, slab sprințite, ar trebui să fie cele mai serioase.

Seriositatea însă lasă mult de dorit, precum am vădut la diarul de oare-când „Albina“, dar mai vîrtoș la „Tribuna“ de astăzi, ori să dicem, de eri. Ambele diare au patimit de nervositate bolnă vicioasă, și au improscat mai apărat tuturor bărbăților valorosi români, în cît „politica“ lor era cea mai afurisită și sterilă, a personalităților. „Albina“ încă era ajutorată de dnii Mocionyesi în restimp de vre o 10 ani; și ne aducem cu toții aminte cu durere despre limbagiul ei și de fiascul politic al celor dela „Albina.“

Suntem dară curiosi, dacă „Tribuna“ pe viitorul cel puțin va lua învețătură din experiențele ei proprie pe acest teren, și din soartea „Albinei“ din Budapesta.

Dl Babeș la „Albina“ era ispravnic mare, dsa făcea totul, era mai mult ca „neobosit“, dar cădând în nervositate bolnă vicioasă, nu vedea altă lucrare deamnă decât a deșăvârșit, și toți alții erau pitici, băieți, măști, fesceliți, corupți, slugi, vînduți *) Așa mare ispravnic era și domnul Slavici la „Tribuna“, el scria și diregea toate, în Sibiu nu era viteaz cădlui, și cuprins de o nervositate, ce se incubă în vinele celor ce scriu mai mult decât cugetă și cumpănesc, purta resbel „cu o peană de oțel și o sticlă de cerneală“ cu societatea întreagă din Sibiu, și arăta pe toată diua: eată aici români cei mari și buni; eată aici români cei slabii și ticăloși, „Noi bărbății!“ și „Voi slugile!“. „Noi care am fost profesori în București, și vedea pe străde și căte un ministru, căruia îi faceam oponiție“ și „voi care sunteți stricăți și corupți de aerul din Budapesta“ etc. etc.

Pre cum se vede dară lipsesc unor diariști — un tact bun, și nu pot scrie un articol să nu provoace resens. Pentru că după natura lucrului, unii români sunt mai moderati, cari dic: „ne mulțumim cu puțin și sigur, să ne moderăm pretensiunile, căci astfel credem, că vom fi mai bine ascultați și vom ajunge la un rezultat oare-carele: ear alții vreau multe lucruri bune și frumoase, dar fără să fie harnici de a le și căstiga.

Om cu mintea la loc crede-va cele scrise în „Tribuna“, că adică „români moderati“ n'ar fi români adverăți și buni, cari vreau numai ce e posibil. Sunt astăzi căți va bărbăți particulari, cari șed

*) Fie cum va fi fost dl Babeș pe timpul, când d-sa conducea „Albina“, astăzi este notoric: că dacă în acțiunile noastre publice a ajuns să prevaleze tactul și moderatiunea, aceasta avem în mare parte se o mulțumire chiar influențelor bune ale dlui Babeș; vom vedea însă, cum și va succede și cu „Tribuna“, pentru care d-sa a luat o mare responde față cu publicul român Red.

in diță pe băncile guvernamentali; acestia fac atâtă, că pot ca „oameni isolati”; dacă s-ar organiza un partid moderat român, s-ar putea înmulții numărul acestor bărbați, și cel puțin interesele temporale române s-ar putea ajutura mai bine. Naționalistii patenți însă cugetă, că dacă ei nu pot ajuta nimic, aşadar vor face imposibilă formarea unui partid moderat român, ca nici alții să nu poată face nimic.

Prin „Tribuna” s-a inaugurat o manie a se tacșa români, că care este „mai bun”, „mai mare” și cari sunt „slabi și slugi”, în loc să lupte toți împreună în contra curențului bolnăvicioz de maghiarizare, carele ne șicanează până la una pe toți deopotrivă.

Până ce români nu vor ești din vîrtegiul acesta, nu se vor stima reciproce, chiar și atunci, când între sine vor lupta de principiu; până când diare, cari își aroagă șiști seriositate vor măstifica opinia publicului, ca în metropoli și episcopi să nu caute sprințitorii binelui românesc, ci unele oarbe spre stricarea intereselor române; până când în fine publicistii români nu vor observa strict buna educație politică, ca să lupte pentru principii de drept public, principii de administrare și justiție, de națiune și patrie, ridicând astfel nivelul mediatiunilor și desbaterilor la gradul, ce li se cuvine, până atunci după calapodul vechiului cu „bellum omnium contra omnes” nu se va alege nimic din promovarea intereselor române. Căci publicul nu mai este curios la personalități: sciu români prin toate locurile, ce teliu de virtuți și slabiciuni au domnii, cari fac parădă cu naționalismul. Sciu și cunosc foarte bine moderaționea, dar și romanitatea metropolitilor și episcopilor nostri, precum și a celor ce se află lângă acești prelați; fie aceastia domiciliați în Sibiu ori în Blaș; fie ei domiciliați la Oradea, Timișoara, Budapesta și Viena.

Când dară dnii Mocoyonesci se apropie de „Tribuna”, ca bolnavului să-i dea un pocăi de apă, și să-l scoată din perire, dorim, că acest mic ajutoriu să-i fie spre reînsănătoșare trupească și sufletească, spre bună și durabilă educație politică și socială, ca astfelui demnii bărbați ai ilustrei familie de Mocoyoni cu „Tribuna” să poată vedea rezultate mai bune, decât cu „Albina”, și cu toții să avem mulțamire sufletească.

Evenimentele din intru și din afară ne fac pe toți, ca să ne moderăm pretensiunile și să avem grija de tot cînvîntul, ce ne iese din gură; căci mulți sunt calumniatorii, cari vreau să ne restignă sub protecția, că noi români am gravita în afară, dar noi gravită numai spre dreptate și libertate egală!!!

Dreptate cerem noi și nimica alta. Moderator.

Regulament

pentru procedura la alegerea de protopresbiter.

§ 1. Devenind un tract protopresbiteral vacanță, consistoriul episcopal are să se îngrijige, ca acela să se intregească definitiv cel mult în cursul unui an delă devenirea lui în vacanță.

§ 2. Spre acest scop consistoriul dispune nainte de toate a se întregi numărul membrilor sinodului protopresbiteral electoral, cu considerare la § 40 din Statutul organic, după care astfelui de sinod constă din număr îndoit de membri, anume: în protopresbiterale, cari numără preste 20000 suflete, constă din 20 membri clericali și 48 mirenii; ear în protopresbiterale, unde numărul sufletelor este mai mic de 20000 suflete, sinodul electoral constă din 16 membri clericali și 32 membri mirenii.

§ 3. Membrii ordinari ai sinoadelor protopresbiterale aleși pe un period de trei ani se folosesc în cursul acestui period de mandatele lor și la alegerea de protopresbiter, formând o jumătate din membri alegători; ear ceeaială jumătate se alege ad hoc, așa cum pentru actul alegării de protopresbiter.

§ 4. Deodată cu alegerea membrilor ad hoc se poate efectua și alegerea membrilor ordinari în locurile, cari prin moarte ori în alt mod vor fi devenit vacante; însă aceste alegeri suplitorie ale membrilor ordinari au valoare numai pentru restul periodului sinodal, — ear mandatele membrilor aleși ad hoc esperează întrarea alesului protopresbiter în activitate.

§ 5. Toate alegările de membri la sinodul electoral decurg după normele stabilite pentru alegerea membrilor sinoadelor protopresbiterale.

§ 6. După ce s-a efectuat alegerea pentru sinodul protopresbiteral electoral, concernintele administrator protopresbiteral compune lista tuturor membrilor, separând pe cei ordinari de cei ce sunt aleși numai ad hoc, și însemnând la fiecare: cercul electoral, categoria, așa că dacă e preot sau mirean, caracterul, așa că ocupătinea sau starea civilă, și în fine locuința cu anumirea postei ultime; lista aceasta apoi o substerne numai decât la consistoriul episcopal întruna cu protocolele electorale ale noilor membri sinodali.

§ 7. Comitetul protopresbiteral sub presidiul ordinariu, compune concursul la postul vacant de protopresbiter, și substerne consistoriului episcopal spre aprobare și publicare.

§ 8. Convocarea comitetului protopresbiteral spre scopul atins în § 7 se poate face pentru accelerarea agendelor încă înainte de a fi terminate toate alegările pentru sinodul electoral.

§ 9. În publicația de concurs, care e de a se face în foaia destinată pentru publicările oficiale ale eparchiei, se expun și emolumentele legate de postul protopresbiteral și de parochia protopresbiterală, precum și culașificarea normată prin Statutul organic și concluse congresuale, care se recere dela concurenți și carea trebuie să fie documentată.

§ 10. Terminul concurselor e de a se pune astfelui, ca acela să nu fie mai scurt de căt 30 de zile, dar nici mai lung de 45 de zile, computate dela prima publicare.

§ 11. Aspiranții la postul protopresbiteral se îndrumă în publicarea de concurs: ca concursele lor instruite cu toate documentele necesare să le subștearnă în terminul preclus la consistoriul episcopal.

Concusele intrate după espirarea terminului nu se iau în considerare.

§ 12. Concusele intrate, după ce se vor împrotocola, se petrec într-un conspect separat, provădu cu următoarele rubrici: 1. Nrul curent. 2. Datul prezentei. 3. Numele, caracterul și locuința concurențului. 4. Anii etății. 5. Studiile pregătitoare, afară de cele teologice. 6. Studiile speciale teologice. 7. Anii serviciului. 8. Observări recomandătoare. 9. Alte reflecții.

§ 13. Pentru actul alegării de protopresbiter consistoriul denumește un comisariu consistorial din cler, căruia după espirarea terminului de concurs îi transpună simplu toate concusele intrate, întruna cu conspectul lor.

Totodată transpună și parochiei centrale o consegnare a concurenților, cu provoacarea, ca să iee măsurile necesare, ca la candidare să-și poată validiza eventualul vot colectiv, provădu în conclusul congresual Nr. 129 din 1881.

Comisariul consistorial nu poate fi nici membru al sinodului protopresbiteral, nici concurent la postul de protopresbiter în tractul în care conduce alegerea.

§ 14. Comisariul consistorial nainte de toate convoacă comitetul protopresbiteral la locul central al tractului, și cu acela constată culașificarea concurenților și compune lista de candidare, eventual expun la protocol motivele, pentru cari unul sau altul din concurenții nu se află culașificat, și primește dela comitetul parochiei, eventualul vot colectiv al sinodului ei parochial cu privire la candidații.

Toți concurenții, cari intrunesc culașificarea, au să intre în lista de candidare.

§ 15. Dacă după concursul publicat se află chiar și numai un concurent culașificat, comisariul consistorial, cu considerare la § 42 din Statutul organic, convoacă cu 14 zile mai nainte sinodul protopresbiteral electoral la locul central al tractului, anumind diua și oara, în care se va începe actual sinodal.

§ 16. Convocarea sinodului se face prin circularu din partea comisiunii consistoriale. Acest circularu se publică în foaia destinată pentru publicările oficiale și se trimite fiecarui membru al sinodului protopresbiteral sub adresa proprie, precum și parochiei protopresbiterale pe lângă carte de înmanare sau recepție postală.

§ 17. Actul alegării de protopresbiter îl efectuează sinodul protopresbiteral sub presidiul comisariului consistorial. La acest sinod se recere, să fie de față majoritatea alegătorilor, observându-se exact la acest sinod prescrisele §§ lor 43, 44, 46, 47, 48, 49, 51, 52 și 53 din Statutul organic.

(Va urma.)

Varietăți.

* Maj. Sa monarhul petrece în castelul dela Gödöllő, audientele însă le dă în castelul regesc din Buda, unde în Joia trecută au fost primite 52 persoane în audiență.

* (Iubileu de 40 ani al monarhului) După un articol al semioficiului „Wiener Abpost” intenționile preainalte ale Maj. Sale monarhului sunt, ca să nu se aranjeze nici o serbare pompoasă din incidentul iubileului de 40 de ani al domnirei Maj. Sale; nu se vor primi nici deputații cu această ocazie.

* Adăugă deschiderea corpurilor legiuioare în România, spre scopul acesta regele Carol a susținut în București.

* Din partea vice-comitetului comit. Sibiu se face cunoscut, că terminul presentării a planurilor prescrise cu privire la mai multe lucrări pe horele Sebeșului, Lancrâm și Petrifalău, pe rîul Sebeșului, incetează cu diua a 15 a l. c.

* (Un frate cu același nume) După cum se anunță, diariul „Telegraful” din București, începând cu 1 Novembre a. c. va purta numele „Telegraful român.” Diariul rămâne tot sub conducerea dlui I. Bibicescu, tot cu același program, și tot sub acele condiții de abonament.

* (Raportul anual al societății a căror membru este română „Junimea” din Cernăuți) Conform raportului, societatea numără în anul al II-lea administrativ 19 membri onorari, 9 fundatori, 6 sprințitori, 41 emeritați, 45 ordinari. Sediile literare a ținut societatea 4. Temele tractate au fost: „Pecatele noastre, studiu asupra situației din

Bucovina.” Revoluționea lui Tudor Vladimirescu „Omul și menirea sa”. — „Situația în Bucovina” In cabinetul de lectură au incurz 49 foi. Biblioteca prosedă 1675 opere în 1192 volume, 706 broșure și 5 mape. Fondul neatatabil prezintă suma de 401 fl. 09 cr. Averea totală: 1633 fl. 32 cr.

* (Scoalele elementare în Bucovina) In anul 1876 erau în Bucovina 13 scoale cu limba de instrucție română, 16 cu limba germană, 59 cu limba ruteană, 3 cu cea maghiară și 83 cu limba de instrucție mieșătă. După raportul din 1885 numără Bucovina 60 scoale cu limba de instrucție română, 17 cu limba germană, 85 ruteană, 4 maghiară și 68 cu limba de instrucție mieșătă. În limba română, germană, ruteană și polonă s-a predat obiectele în 15 scoale în anul 1884—5.

* (Varză pentru pasari în Paris) Cu ocazia unui concurs în cîntare ținut la Paris între niște canari olandezi s-a făcut calculul, că numai în capitala Franciei se vinde în fiecare zi varză pentru pasari (mouron) de 10,000 de franci. Precum dintre pasari cele mai căutate sunt cele de la Montreuil și dintre struguri mai căutăți cei de la Fontainebleau, tot astfel este pentru pasari varză pentru pasari dela Pateaux cea mai căutată și în adevăr în Pateaux 150 de țărani și căstigă existență numai prin această varză. În tot decursul anului se găsește de vîndare în piata Parisului; legăturica costă 5 centime. Prețul rămâne totdeauna același, dar volumul legăturei se schimbă după timp. Parisianul numește pe un om prost „canar” (serin) și spre a arăta într-un mod mai discret că ține pe cineva de om simplu, dice despre el că se mănuște „mouron.”

Bibliografie.

„Invățătorul din Miresci”, istorioră instructivă pentru popor și tinerime, localisată de Valeriu Florian. Prețul 25 cr. Brașov, editura și tipografia Alexi.

„Lumină pentru toți”, revistă pedagogică, apare în București de două ori pe lună sub direcția lui Eniu Bălțeanu. Abonamentul pe an 12 lei. Cuprinsul Nrului 7 și 8, anul IV. 1—30 Septembrie 1888: Jusificarea întărișării — Sentințe și păreri pedagogice. — Transformismul. — Mișcarea pedagogică din străinătate. — Poesii populare. — Metod, mod, procedură și formă în pedagogie. — Schițe din istoria pedagogiei. — Studii asupra literaturii poporului. — Mișcarea pedagogică din România și țările române. — Încercare critică asupra lui Mihnea al III-lea și timpul seu. — Pedagogia sau teoria educației, a metodelor și a disciplinei, precum și probe de lecții model pentru aplicarea metodelor la predarea studiilor. — Bibliografic.

Din public. *)

Un corelariu

la cele date în „Familia” nrul 43 a. c. sub titula „Musa română” și dl Dr. Crăinicean.

Eu, subscrizînd am intrebat pe dl redactor al „Musei române”, de nărî fi d-lui așa bun, să publice în organul seu și pieșe musicale de ale reposatului meu fiu, fostului profesor de muzică la scoalele centrale române din Brașov și dirigent al corului bisericesc dela s. Nicolae de acolo, Ciprian Porumbescu. D-lui mi-a răspuns cu data 17 Decembrie 1887, că „cu placere va satisface dorinții mele”, spre care sfîrșit să i trimet compoziționi, clișeu și biografia fiului meu. — Am făcut așa și i-am trimis pe lângă celelalte, „biografia lui C. Porumbescu”, scrisă și publicată în anul 1883 de dl P. Petrescu. — După primirea acestor lucruri, dlui, redactorul „M. rom.” însuși în nr. 1 al foaiei sale me a înținut prin o corespondință a redacției, că se va publica în nrul. 4 sau 5. E deci clar și nici cum dubită, că publicarea, ce avea să urmeze, era un lucru anumit și precisat, și întru adevăr, acea publicare și urmă, însă biografia nu numai apocrifă în sens contradictorie în sine și defavorabil memoriei fiului meu, ci încă cu un adaus la urmă, de aceea memoria greu vulnerătoriu.

Acum vine dl redactor al „M. r.” și dice în cele de sub titula citată aici la început, că aceea „scriere” a primit-o în foaia sa „cu conștiință linistită” dela dl Tr. Pop și „nu i-a detras lui Porumbescu nimică, ce a fost — bun (!)

Cugetând cineva că de putin asupra acestor aice spuse; pare-mi-se, că i-sar impune întrebarea firească, că cum oare se potrivește ele despre o parte cu un bărbat român și despre alta, cu o procedere corectă a dlui redactor al „M. r.” față de ful meu, nefericitul părinte și față de ful meu, ce nu se mai poate apăra, căci zace în mormînt. — Răs-

*) Pentru cele publicate sub rubrica aceasta redacția nu e responsabilă.

Red.

punsul, tot aşa mi se pare, că cel adevărat și-l va da fiecine, singur.

Frătuți, în Bucovina 6 Novembre, 1888.

Iracie Porumbescu,
echarch și paroch.

Multămită publică.

Vă rog binevoiți să da loc în prețutul diariu cel redactat de acestei multămită publice.

Primariul comunei Berghia de Câmpie luând în considerare paguba cea considerabilă ce a avut subsemnatul prin incendiul din 27 Septembrie v. a. c. seara, au compus o listă și au circulat-o prin comuna Berghia spre ajutorul meu, și au contribuit următorii domni:

Nagy József, primariu 2 fl., Nagy Dénes 1 fl., Aleșandru Pop Papiu, oberauseher 2 fl., Nagy Pál 1 fl., Szabó József 10 cr., Kozma János 20 cr., Daroczi Sándor jun. 10 cr., Daroczi Sándor sen. 20 cr., Băra Samfira 5 cr., Székely Sándor, preot ref. 40 cr., Gálfy János sen. 10 cr., Gálfy János katona 20 cr., Gálfy Józsi 10 cr., Soos György 10 cr., Nagy József jun. 20 cr., Kis Ferenczne 20 cr., Lörincz Lajos 20 cr., Soos Lajos 10 cr., Koronka Márton 50 cr., Lörincz Ferencz 20 cr., Koronka Ödön 2 fl., Szabó Géza 15 cr., Oltean George crîsnic 1 fl., Nagy Károly 30 cr., Cismaș Simion epitrop 1 fl., Oltean Niculae 20 cr., Irina Bonta 10 cr., Oltean Gligor 10 cr., Cismaș Ioan sen. 20 cr., Savu Ioan 20 cr., Baciu George 20 cr., Gálfy Lajos jun. 10 cr., Koronka György 20 cr., Kádár Márton inv. ref. 50 cr., Cassa bisericei ref. 1 fl., Soos Ferencz 10 cr., Toma Ioan 10 cr., Toncean Ilie 10 cr., Bonta Iovu 30 cr., Nagy Lajos 1 fl., Lörincz József 1 fl. 40 cr., Mureșan Dumitru 20 cr. — Suma 19 fl. 40 cr.

Multămesec sincer onoraților dăruitorii, cari din bunăvoie fără a fi rugați din partea subsemnatului, din simț creștinesc m'a ajutorat cu dinariul dlor după putință.

Așa le doresc ca Domnul să reverse darul său preste rodurile ostenelelor lor să mai poată ajutora și pe alții nenorociți.

Berghia de Câmpie, în 26 Octobre, 1888

Gregoriu Suciu, paroch gr. or.

Loterie.

Sâmbătă în 10 Novembre, 1888.

Timișoara: 3	61	76	18	13
Viena: 9	62	13	27	38

Bursa de Viena și Pesta.

Din 10 Novembre 1888.

	Viena	B.-pesta.
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	101.30	101.55
Renta ung. de hârtie	92.30	92.70
Renta de aur austriacă	109.90	109.75
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	98.60	98.50
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	—	—
Sorți de regulare Tisei	123.25	123.—
Achiziții de bancă de credit ung.	308.—	304.—
Achiziții de credit austriac	307.—	309.60
Împrumutul drumurilor de fer ung.	144.75	140.—
Scrierii țonești ale institutului „Albina"	—	101.—
Achiziții de bancă austro-ung.	876.—	875.—
Obligații urbariale ung.	104.25	105.25
Galbin	5.77	5.75
Napoleon	9.64	9.62
100 marce nemțesci	59.70 ^{1/2}	59.60
London pe (poliță de trei luni)	121.75	121.60

Nr. 733

EDICT.

Michail Filip gr. or. din Sighișoara, carele a părăsit din anul 1878 cu necredință pe legiuitora sa muiere Maria Bogolea gr. or. din Sighișoara, fără a se ști locul unde petrece, se provoca că a se prezenta la subscrisul oficiu în termin de 3 luni dela prima publicare a acestui edict, căci la din contră, procesul divorțial intentat asupra-i de muierea lui se va pertracta și decide și în absență lui.

Sighișoara, 3 Octobre, 1888.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sighișoarei.

Demetru Moldovan,
protopresbiter.

[1971] 2—3

Nr. 484

Citațiune edictală.

Maria Scărneciu din Stena, cercul Cohalmului, în Transilvania, carea de 12 ani a părăsit cu necredință pe legiuitorul ei bărbat Ioan Bercan tot din Stena, fără a se ști până adă locul afără ei, se cizează, ca în termin de trei luni de dile dela prima publicare a acestui edict în foaia „Tel. Rom.“ să se prezenteze sau în persoană sau prin vre un plenipotențiat înaintea subsemnatului lor matrimonial, căci la din contră, procesul divorțial urdit, se va decide și în absență ei.

Cohalm, 15 Septembre, 1888.

Scaunul protopopesc greco răsăritean al Cohalmului, ca lor matrimonial de prima instanță

Nicolau D. Mircea m. p.,
protopresbiter.

[1973] 1—3

Se deschide abonament pe anul 1888

la

„Amicul Familiei“ Diariu beletristic și enciclopedic-literar — cu ilustrații — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 di a lunee în numeri câte de 2—3 coale cu ilustrații frumoase; și publică articluri sociale, poesie, novele, schițe, piese teatrale și. a. — Mai departe tractează cestium literarie și scientifice cu referințe la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atenție viața socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte poporațiuni din patria, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuescă a face câte o oră plăcută familiei strivite de grigile vieții; și peste tot nisuescă să întinde tuturor individilor din familia și a petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerație pe anul întreg e 4 fl. — pentru România și străinătate 10 franci — lei, platibili și în bilet de bancă ori marce postale.

„Preotul Român“ Diariu bisericesc, scolaristic și literar — cu ilustrații. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2^{1/2}—3^{1/2} coale; și publică portretele și biografiile arhieciilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrații, — mai departe articluri din sfera tuturor științelor teologice și între acestea multime de predice pre Dumineci, sărbători și diverse ocasiuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și scientifice-literare; și în urmă tot soiul de amănunte și sciri cu preferință celor din sfera bisericească, scolaristică și literară. — Prețul de prenumerație pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, platibili și în bilete de bancă ori marce postale.

— Colectanții primesc gratis tot al patrulea exemplariu. —

— Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere —

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla — Sz.-Ujvár. — Transilvania.

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

Apologie. Discursioni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, învederile și rectificările de Dr. Gregoriu Silaș. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românescă în vorbire și scriere învederă și aprețiată de Dr. Gregoriu Silaș. (Op complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. căte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

Cuvântari bisericescă la toate sărbătorile de preste an de I. Papiu. Un volum de preste 2^{1/2} coale. Acest op de cuvântari bisericescă întrece toate opurile de acest soi apărute până acum — având și o notă istorică la fiecare sărbătoare, care arată timpul introducerii; fazele prin care a trecut și modul cum s-a stabilit respectiva sărbătoare. Prețul e 2 fl.

Barbu Cobzariu. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Poterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinari. Prețul 20 cr.

Idealul perdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinari. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: „Idealul perdut“ — de Paulina C. Z. Rovinari. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul sichastru. Tradiție de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilarie. Schiță din sfera educației. După Ernest Le-gouvé. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducere liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigeni în Aulidia. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulțu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulțu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șuluț. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegeri publică ținute în salele gimnasiului din Fiume prin Vincentiu Nicora, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poezii bine alese și aranjate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și viorele, poezii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu arheologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl. — căte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de recepte din economie, industrie, comerț și chimie. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele poporale de T. Roșu Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de scoala de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui exemplariu cu portofolios 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia astăzi vre-un op, întogmt după lipsele scoalelor noastre în măsură în care este acesta, pentru aceea îl si recomandăm, mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borgovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramatica limbii române pentru scoalele poporale în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsăud. — Mar. I aprobat prin Ministerul de culte și instrucție publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Gramatica limbii române lucrată pe base sintactice de Ioan Butean, profesor gimn. Un volum de preste 30 coale. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruțiu, profesor. Op aprobat și din partea ministerială de culte și instrucție publică cu rescriptul de datul 16 Decembrie 1885 Nr. 48518. Partea practică foarte bogată a acestui op — cuprindând compoziții de tot soiul de acte obveniente în referințele vieții sociale — se poate întrebuința cu mult folos de către preoți, învățători și alți cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu me uită. Colecție de versuri funebrale, urmate de ierășiuni, epitafe și. a. Prețul 50 cr.

Carte conducețoare la propunerea calculării în scoala poporala pentru învățători și preparandii. Bros. I. scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesc foarte frumos ilustrată. Prețul unui exemplariu broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritarul sufletesc. Cârticică de rugăciuni și cântări bisericesc — frumos ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secsele. Prețul unui exemplariu broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cârticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe secsele. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplariu e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea sântei Vergure Maria a Născătoarei de D-Deu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icoane frumoase. Prețul unui exemplariu spedit franco e 1